

105

Na temelju članka 26. Ustava Županije Zapadnohercegovačke ("Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke" broj:1/96, 2/99, 14/00, 17/00, 1/03, 10/04 i 17/11) i članka 96. Poslovnika Skupštine Županije Zapadnohercegovačke („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke" broj:10/03) Skupština Županije Zapadnohercegovačke na 14. sjednici održanoj, 14. veljače 2020. godine donijela je:

ZAKON

O DOPUNSKIM PRAVIMA BRANITELJA
I ČLANOVA NJIHOVIH OBITELJI

POGLAVLJE I – TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet Zakona)

Ovim Zakonom uređuju se: uvjeti, način i postupak za ostvarivanje dopunskih prava:

- a) članova obitelji poginulih, umrlih i nestalih branitelja;
- b) ratnih vojnih invalida i članova njihovih obitelji;
- c) članova obitelji umrlih ratnih vojnih invalida;
- d) dobitnika ratnih priznanja ili odličja i članova njihovih obitelji;
- e) razvojačenih branitelja i članova njihovih obitelji;

koji imaju prebivalište na području Županije Zapadnohercegovačke, kao i druga pitanja iz područja braniteljsko-invalidske zaštite.

Članak 2.

(Definicija dopunskih prava)

Dopunska prava u smislu ovog Zakona su prava koja osigurava županijsko Ministarstvo hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata Županije Zapadnohercegovačke (u daljnjem tekstu: "Ministarstvo branitelja") svojim propisima, te jedinice lokalne samouprave i predstavljaju dopunu i nadogradnju osnovnih prava, a koja čine principe koji omogućavaju nadležnim tijelima da se braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji i članovima obitelji poginulih, umrlih i nestalih branitelja omogućiti potpuno i djelotvorno sudjelovanje u društvenom okruženju, u cilju zaštite digniteta branitelja, poboljšanja kvalitete života i prava koja članovima obitelji branitelja pripadaju nakon njihove smrti.

Članak 3.

(Značenje izraza)

Posebni izrazi koji reguliraju područje braniteljsko-invalidske zaštite, imaju sljedeća značenja:

- a) **Braniteljem**, smatra se pripadnik Hrvatskog vijeća odbrane i policije nadležnog tijela unutarnjih poslova te pripadnik hrvatskih obrambenih snaga

(HOS-a),(u daljem tekstu: Oružane snage) koji je sudjelovao u obrani suvereniteta i cjelovitosti Bosne i Hercegovine (početak agresije na općinu Ravno) od 18.09.1991. do 23.12.1996.godine, odnosno do prestanka izravne ratne opasnosti i koji je razvojačen rješenjem nadležnog vojnog ili policijskog tijela, kao i osoba koja je sudjelovala u pripremi za obranu i u obrani Bosne i Hercegovine u razdoblju prije 18.09.1991.godine, a koje je angažirano od nadležnih tijela.

Pod sudjelovanjem u obrani Bosne i Hercegovine u smislu stavka (1) ovog članka podrazumijeva se sudjelovanje u oružanom otporu i djelovanje u izravnoj vezi s pružanjem otpora.

- b) **Dragovoljcem**, smatra se pripadnik vojnih postrojbi koji je sudjelovao u pripremi za obranu i u obrani Bosne i Hercegovine u periodu od 18.09.1991.godine do 09.04.1992. godine kao i druga osoba koja nije bila vojni obveznik u vrijeme dragovoljnog stupanja u Oružane snage i ostala neprekidno u postrojbama do kraja rata ili je ranije razvojačena od strane nadležnog vojnog ili policijskog tijela.
- c) **Veteranom**, smatra se osoba koja je stupila u postrojbe iz stavka (1) ovog članka od 18.09.1991. do 31.12.1992. godine i ostala neprekidno do 23.12.1995. godine, ili je ranije razvojačena od nadležnog vojnog ili policijskog tijela.
- d) **Maloljetnim dragovoljcem** braniteljem smatra se pripadnik Oružanih snaga koji je dragovoljno stupio u Domovinski rat prije nego što je napunio 18 godina života i koji je proveo najmanje 100 dana u vojnim postrojbama tijekom Domovinskog rata ili manje ako je bio ranjen u periodu od 18.09.1991.godine do 23.12.1995. godine.

Članak 4.

(Pojam obitelji poginulog,
umrlog i nestalog branitelja)

Obitelj poginulog, umrlog i nestalog branitelja je obitelj osobe koja je poginula, umrla ili nestala pod uvjetima i okolnostima iz članka 3. i 6. ovog Zakona, odnosno umrlog do 23.12.1996. godine od posljedica rane, povrede, bolesti ili pogoršanja bolesti zadobivene pod uvjetima i okolnostima iz članka 3. i 6. ovog Zakona.

Članak 5.

(Članovi obitelji poginulog,
umrlog i nestalog branitelja)

Članovi obitelji poginulog, umrlog i nestalog branitelja, su:

- a) bračni supružnik, djeca rođena u braku i izvan braka,
- b) usvojena djeca, kao i pastorčad koja su s poginulim ili nestalim braniteljem, odnosno umrlim ratnim vojnim invalidom živjela u istom kućanstvu posljednju godinu prije njegove smrti ili nestanka,

- odnosno stupanja u Oružane snage,
- c) roditelji ili usvojitelji,
  - d) očuh i maćeha koji su s poginulim, umrlim, nestalim braniteljem, odnosno umrlim ratnim vojnim invalidom živjeli u zajedničkom kućanstvu najmanje tri godine neprestano prije njegove smrti, odnosno stupanja u Oružane snage,
  - e) djed i baka –po ocu i majci, koji su se skrbili o podizanju i odgoju osobe od kojeg izvode pravo i s kojim su živjeli u zajedničkom kućanstvu najmanje tri godine neprestano prije njegovog stupanja u Oružane snage, pod uvjetom da nema osoba iz točaka a), b), c), i d) ovog stavka,
  - f) maloljetna braća i sestre, kao i braća i sestre nesposobni za rad, a čija je nesposobnost nastupila prije 15. godine života, ako su s njim živjeli u zajedničkom kućanstvu do njegove smrti, odnosno stupanja u Oružane snage i ukoliko nemaju roditelje, odnosno članove uže obitelji,
  - g) izvanbračni supružnik neoženjenog poginulog, umrlog, nestalog branitelja s kojim je imao dijete i s kojim je živio u zajedničkom kućanstvu najmanje godinu dana prije njegove smrti, odnosno stupanja u Oružane snage, ako je taj status dokazan do 17.11.2007. godine.

Članak 6.

(Pojam ratnog vojnog invalida)

(1) Ratni vojni invalid je državljanin Bosne i Hercegovine koji je, vršeći vojne dužnosti, druge dužnosti za ciljeve obrane u sastavu Oružanih snaga, sudjelujući u obrani Bosne i Hercegovine, u razdoblju i pod uvjetima i okolnostima iz članka 3. stavak (1) ovog Zakona, zadobio ranu, povredu, bolest ili pogoršanje bolesti ili je vršenje dužnosti utjecalo na pogoršanje bolesti, pa je zbog toga nastupilo oštećenje njegovog organizma najmanje 20%.

(2) Ratni vojni invalid je i državljanin Bosne i Hercegovine koji je po zapovijedi ili nalogu nadležnog vojnog tijela ili tijela uprave nadležnog za poslove obrane i državne sigurnosti, pod uvjetima i okolnostima iz stavka (1) ovog članka, zadobio ranu, povredu, bolest ili pogoršanje bolesti pa je zbog toga nastupilo oštećenje njegovog organizma najmanje za 20%.

(3) Ratni vojni invalid je i osoba koja je u razdoblju i pod uvjetima i okolnostima iz stavaka (1) i (2) ovog članka bila ratni zarobljenik i pod tim uvjetima zadobila ranu, povredu, bolest ili pogoršanje bolesti, pa je zbog toga nastupilo oštećenje njegovog organizma najmanje za 20%.

(4) Ratni vojni invalid je i stranac kod kojeg je nastupilo oštećenje njegovog organizma pod okolnostima i uvjetima iz stavaka (1), (2) i (3) ovog članka.

Članak 7.

(Pojam obitelji umrlog ratnog vojnog invalida)

Obitelj umrlog ratnog vojnog invalida je obitelj osobe iz članka 6. ovog Zakona, a kojoj je od strane nadležnog tijela uprave u upravnom postupku nakon smrti ratnog

vojnog invalida konačnim rješenjem u skladu s odredbama Zakona o pravima branitelja i članova njihovih obitelji („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“ broj:33/04, 56/05, 70/07, 9/10 i 90/17) priznato pravo na obiteljsku invalidninu.

Članak 8.

(Pojam dobitnika ratnog priznanja ili odličja)

Dobitnik ratnog priznanja ili odličja, smatra se državljanin Bosne i Hercegovine, koji je u periodu od 18.09.1991. godine do 23.12.1995. godine, više puta iskazao osobnu hrabrost, požrtvornost i osobni doprinos u borbi za obranu i oslobođanje Bosne i Hercegovine, odnosno koji se naročito istakao u oružanom suprotstavljanju agresoru, pa mu je sukladno s propisima dodijeljeno ratno priznanje ili odličje:

- a) Medalja otpora,
- b) Red hrvatskog trolista,
- c) Red bana Jelačića,
- d) Red Nikole Šubića Zrinjskog,
- e) Red kneza Domagoja s ogrlicom,
- f) Red hrvatskog pletera.

Članak 9.

(Pojam razvojačenog branitelja)

(1) Razvojačenim braniteljem smatra se pripadnik Oružanih snaga koji je sudjelovao u pripremama za obranu ili u obrani Bosne i Hercegovine u periodu od 18.09.1991. do 22.04.1996.godine, minimalno godinu dana.

(2) Razvojačenim braniteljem dragovoljcem smatra se osoba koja je kao maloljetna stupila u Oružane snage u periodu iz stavka (1) ovog članka.

Članak 10.

(Članovi obitelji ratnog vojnog invalida, razvojačenog branitelja i dobitnika ratnog priznanja ili odličja)

Članovi obitelji ratnog vojnog invalida, razvojačenog branitelja i dobitnika ratnog priznanja ili odličja su: bračni supružnik i djeca (bračna, izvanbračna, usvojena i pastorčad) do navršene 18. godine odnosno ako su na školovanju do kraja trajanja redovnog školovanja, a najkasnije do 25. godine života kao i roditelji neženjenog branitelja koji iza sebe nije ostavio potomstvo.

Članak 11.

(Zajedničko kućanstvo)

Zajedničkim kućanstvom, smatra se zajednica stanovanja, gospodarenja i trošenja ostvarenih prihoda.

POGLAVLJE II - DOPUNSKA PRAVA

Članak 12.

(Dopunska prava)

Dopunska prava branitelja i članova njihovih obitelji su:

- a) Prava iz područja zdravstva

- b) Prava pri školovanju
- c) Prava na stambeno zbrinjavanje
- d) Prava nakon smrti korisnika
- e) Ostala prava

Odjeljak 1. Prava iz područja zdravstva

Članak 13.

(Prava iz područja zdravstva)

Dopunska prava iz područja zdravstva su:

- a) Pravo na zdravstveno osiguranje
- b) Pravo na ortopedska i druga pomagala
- c) Pravo na jednokratnu novčanu pomoć pri liječenju

Članak 14.

(Pravo na zdravstveno osiguranje)

(1) Osobe iz članka 1. ovog Zakona, ukoliko ne mogu ostvariti status osigurane osobe po drugom osnovu, ostvaruju to pravo po ovom Zakonu.

(2) U slučajevima iz prethodnog stavka obveznik uplate doprinosa za zdravstveno osiguranje je Ministarstvo branitelja.

(3) Ministarstvo branitelja će donijeti propis o načinu, uvjetima i dokumentaciji potrebnoj za ostvarivanje prava iz ovog članka.

Članak 15.

(Pravo na ortopedska pomagala)

(1) Ratni vojni invalidi kojima je nadležno tijelo utvrdilo ratni vojni invaliditet i nadležno liječničko povjerenstvo potrebu za ortopedskim i drugim pomagalima, imaju pravo na ortopedska i druga pomagala sukladno ovom zakonu.

(2) Pravo na ortopedska i druga pomagala, osobe iz stavka (1) ovog članka ostvaruju po postupku i na način utvrđen propisima iz područja zdravstvenog osiguranja.

Zavod za zdravstveno osiguranje Županije Zapadnohercegovačke snosi cijenu pomagala odgovarajućeg standarda i kvalitete do iznosa utvrđenog u Listi ortopedskih i drugih pomagala, uz mogućnost uplate razlike sredstava od strane Ministarstva branitelja, do ukupne cijene predmetnog pomagala utvrđenog u Listi.

Članak 16.

(Pravo na jednokratnu novčanu pomoć pri liječenju)

(1) Osobe iz članka 1. ovog Zakona ostvaruju pravo u Ministarstvu branitelja na jednokratnu novčanu pomoć za liječenje i nabavku lijekova, te pomoć za pokriće materijalnih troškova nastalih prilikom liječenja, za potrebe koje nisu utvrđene po propisima iz područja zdravstvenog osiguranja ili se djelomično mogu ostvariti po tim propisima.

(2) Jednokratne novčane pomoći, odobravaju se i isplaćuju od strane Ministarstva branitelja na temelju Pravilnika kojim se utvrđuje postupak, uvjeti i kriteriji

za odobranje jednokratnih novčanih pomoći u svrhu liječenja.

(3) Pravilnik iz stavka (2) ovog članka donosi Ministarstvo branitelja.

Odjeljak 2. Prava pri školovanju

Članak 17.

(Prava pri školovanju)

Prava pri školovanju su:

- a) pravo na prioritet kod upisa u obrazovne ustanove
- b) pravo na prioritet kod smještaja u đačke i studentske domove
- c) pravo na prioritet pri stipendiranju

Članak 18.

(Pravo na prioritet kod upisa u obrazovne ustanove)

(1) Pravo na prioritet pri upisu, pod uvjetom da su ispunili bodovni minimum, odnosno da su zadovoljili na prijamnom ispitu, pod jednakim uvjetima, u obrazovnim ustanovama (srednje i visokoškolske ustanove dodiplomskog studija) čiji je osnivač/suosnivač Županija Zapadnohercegovačka i jedinica lokalne samouprave, uvažavajući sljedeće prioritete, imaju:

- a) Djeca poginulih, umrlih i nestalih branitelja, djeca ratnih vojnih invalida 100% I i II. grupe,
- b) djeca umrlih ratnih vojnih invalida,
- c) Djeca ratnih vojnih invalida od III. do IV. grupe invaliditeta;
- d) Djeca ratnih vojnih invalida od V. do X. grupe invaliditeta, djeca dobitnika ratnih priznanja ili odličja, djeca razvojačenih branitelja

(2) Obrazovne ustanove iz stavka (1) ovog članka dužne su svojim pravilnicima ili drugim aktima, u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona, utvrditi način i uvjete za korištenje prava iz stavka (1) ovog članka.

Članak 19.

(Pravo na prioritet kod smještaja u đačke i studentske domove)

Osobe iz članka 18. ovog Zakona, imaju prioritet, pod istim uvjetima, prilikom ostvarivanja prava na smještaj u đačke i studentske domove na području Županije Zapadnohercegovačke, sukladno odgovarajućem aktu nadležnog tijela institucije.

Članak 20.

(Pravo na prioritet pri stipendiranju)

Osobe iz članka 18. ovog Zakona, imaju prioritet pod jednakim uvjetima prilikom odobranja stipendija, u skladu s odgovarajućim aktom nadležnih županijskih, odnosno predstavničkih tijela jedinica lokalne samouprave na način da će isti biti obuhvaćeni provedbenim aktima

kao posebna kategorija koja se vrednuje po prioritetu sukladno članku 18. ovog Zakona.

Odjeljak 3. Pravo na stambeno zbrinjavanje

Članak 21.

(Pravo na stambeno zbrinjavanje)

Prava na stambeno zbrinjavanje su:

- a) Pravo na pomoć pri stambenom zbrinjavanju
- b) Pravo na subvencioniranje obveza plaćanja naknada s ciljem zadovoljavanja stambenih potreba

Članak 22.

(Uvjeti i prioritetei stambenog zbrinjavanja)

Osobe iz članka 1. ovog Zakona koje prvi put rješavaju svoje stambeno pitanje ili kojima trenutna kvadratura stambenog objekta ne odgovara broju članova obiteljskog kućanstva ili žive u stambenom objektu koji nije uvjetan za stanovanje a imaju prebivalište na području Županije Zapadnohercegovačke neprekidno najmanje 10 (deset) godina prije stupanja na snagu ovog Zakona, ostvaruju pravo na pomoć pri stambenom zbrinjavanju po sljedećim prioritetima:

- a) djeca poginulih, umrlih, nestalih branitelja bez oba roditelja i ratni vojni invalidi sa oštećenjem organizma od 100 % I grupe;
- b) obitelji sa dva i više poginulih, umrlih, nestalih branitelja i ratni vojni invalidi sa oštećenjem organizma od 100 % II grupe;
- c) obitelji poginulih, umrlih, nestalih branitelja, ratni vojni invalidi od III. do V. grupe i dobitnici ratnih priznanja ili odličja;
- d) ostali ratni vojni invalidi od VI. do X. grupe i članovi obitelji umrlih ratnih vojnih invalida;
- e) razvojačeni branitelji;

Članak 23.

(Programi stambenog zbrinjavanja)

(1) Ministarstvo branitelja će razvijati i provoditi programe stambenog zbrinjavanja osoba iz članka 22. ovog Zakona u ovisnosti od raspoloživih sredstava u proračunu Županije Zapadnohercegovačke.

(2) Ministarstvo branitelja će donijeti podzakonski propis o načinu, uvjetima i dokumentaciji potrebnoj za ostvarivanje prava na pomoć pri stambenom zbrinjavanju osoba iz članka 22. ovog Zakona.

Članak 24.

(Financiranje prava na stambeno zbrinjavanje)

Sredstva namijenjena za pomoć u stambenom zbrinjavanju osoba iz članka 22. ovog Zakona osiguravati će se unutar Županijskog proračuna, proračuna entiteta, proračuna jedinica lokalne samouprave.

Članak 25.

(Subvencioniranje naknada)

Osobama iz članka 22. ovog Zakona s ciljem zadovoljavanja stambenih potreba, kroz individualnu ili kolektivnu stambenu izgradnju, mogu se prema osnovama i mjerilima koje propisuju jedinice lokalne samouprave subvencionirati u određenom postotku obveze plaćanja sljedećih naknada:

- a) naknade za dodijeljeno građevinsko zemljište,
- b) naknade za uređenje građevinskog zemljišta,
- c) naknade za pogodnosti – renta građevinskog zemljišta.

Članak 26.

(Akti koje donosi nadležno tijelo jedinica lokalne samouprave)

Prava utvrđena člankom 25. ovog Zakona bit će regulirana posebnim propisima nadležnih tijela jedinica lokalne samouprave.

Odjeljak 4. Prava nakon smrti korisnika

Članak 27.

(Prava nakon smrti korisnika)

Prava nakon smrti korisnika prava su:

- a) Pravo na naknadu troškova sahrane
- b) Pravo na naknadu za podizanje zajedničkih spomen obilježja

Članak 28.

(Pravo na naknadu troškova sahrane)

(1) U slučaju smrti članova obitelji poginulih, umrlih i nestalih branitelja, te smrti neženjenih ratnih vojnih invalida, članovi obitelji koji su sa umrlom osobom do njene smrti živjeli u zajedničkom kućanstvu imaju pravo na jednokratnu novčanu pomoć u visini prosječne neto plaće zaposlenih u Federaciji iz prethodne godine, ukoliko to pravo ne mogu ostvariti po drugom osnovu.

(2) Ukoliko osoba iz stavka (1) ovog članka nema članova obitelji, troškovi sahrane mogu se nadoknaditi onome na čije ime glase računi troškova sahrane (fizička ili pravna osoba).

(3) Novčana sredstva za pokrivanje troškova sahrane osoba iz stavka (1) ovog članka osiguravaju se u proračunu Županije Zapadnohercegovačke.

(4) Ministarstvo branitelja će donijeti podzakonski propis o načinu, uvjetima i dokumentaciji potrebnoj za ostvarivanje prava iz ovog članka.

Članak 29.

(Pravo na naknadu za podizanje zajedničkih spomen obilježja)

Ministarstvo branitelja će u okviru raspoloživih sredstava sudjelovati u financiranju podizanja zajedničkih spomen obilježja poginulih umrlih i nestalih branitelja iz Domovinskog rata.

Odjeljak 5. Ostala prava branitelja i članova njihovih obitelji

Članak 30. (Ostala prava)

Ostala prava su:

- Pravo na jednokratnu novčanu pomoć za stanje socijalne i druge izvanredne potrebe;
- Pravo na prioritet u upošljavanju;
- Pravo na prilagođavanje prilaza za stambene jedinice i kretanja u stanu u invalidskim kolicima;
- pravo na prioritet kod smještaja u umirovljeničke domove;
- pravo na egzistencijalnu naknadu;
- pravo na besplatnu pravnu pomoć.

Članak 31. (Pravo na jednokratnu novčanu pomoć za stanje socijalne i druge izvanredne potrebe)

(1) Osobe iz članka 1. ovog Zakona koje se nalaze u stanju socijalne potrebe i u izvanrednim okolnostima prouzročenim višom silom imaju pravo na jednokratnu novčanu pomoć koju će sukladno osiguranim proračunskim sredstvima dodijeliti Ministarstvo branitelja.

(2) Jednokratne novčane pomoći, odobravaju se i isplaćuju od strane Ministarstva branitelja na temelju Pravilnika kojim se utvrđuje postupak, uvjeti i kriteriji za odobravanje jednokratnih novčanih pomoći u svrhu liječenja.

(3) Pravilnik iz stavka (2) ovog članka donosi Ministarstvo branitelja.

Članak 32. (Pravo na prioritet u upošljavanju)

(1) Pravo na prioritetno upošljavanje, pod jednakim uvjetima i na način predviđen aktivnom politikom upošljavanja utvrđenom propisima Županije Zapadnohercegovačke ili jedinica lokalne samouprave, imaju nezaposlene osobe iz članka 1. ovog Zakona po sljedećim prioritetima:

- članovi obitelji poginulih, umrlih i nestalih branitelja;
- ratni vojni invalidi;
- dobitnici najviših ratnih priznanja ili odličja;
- razvojačeni branitelji;
- članovi obitelji umrlih ratnih vojnih invalida;
- članovi obitelji ratnih vojnih invalida, razvojačenih branitelja i dobitnika najviših ratnih priznanja ili odličja

(2) Županijska tijela uprave ili Županijske upravne ustanove, jedinice lokalne samouprave kao i sve pravne osobe čiji je utemeljitelj Županija, jedinica lokalne samouprave, odnosno koja se financiraju iz proračuna sa sudjelovanjem od najmanje 25%, dužni su prilikom prijema u radni odnos osigurati prioritet osobama iz stavka (1) ovog članka.

(3) Pravo na prioritet pri upošljavanju ne mogu

ostvariti osobe koje su jednom iskoristile pravo prvenstva pri upošljavanju.

(4) Službenu evidenciju o ostvarivanju prava na prioritet pri upošljavanju osoba iz stavka (1) ovog članka vodi Ministarstvo branitelja.

(5) Pravne osobe iz stavka (2) ovog članka imaju kontinuiranu obvezu prilikom svakog novog uposlenja staviti napomenu u tekstu javnog natječaja ili oglasa da prioritet pri upošljavanju pod jednakim uvjetima imaju osobe iz stavka (1) ovog članka.

Članak 33. (Pravo na prilagođavanje prilaza i uklanjanje arhitektonskih barijera na javnim mjestima)

(1) Ratni vojni invalidi I grupe koji nisu sposobni za kretanje bez invalidskih kolica, i slabovidni i slijepi ratni vojni invalidi imaju pravo na uklanjanje arhitektonsko-urbanističkih barijera za prilaz i ulaz u stambenu zgradu u kojoj stanuju, kao i za korištenje stana.

(2) Pravo iz prethodnog stavka može se ostvariti jednokratno.

(3) Uklanjanje arhitektonsko-urbanističkih barijera za nesmetano kretanje osoba iz stavka (1) ovoga članka, dužne su izvršiti sve pravne osobe na prostoru općine ili grada kako bi osobe iz stavka (1) ovog članka mogle pristupiti istima.

Članak 34. (Pravo na prioritet kod smještaja u umirovljeničke domove)

(1) Članovi obitelji poginulih, umrlih i nestalih branitelja, ratni vojni invalidi, dobitnici najviših priznanja ili odličja, imaju prioritet prilikom smještaja u sve javne ustanove koje se bave smještajem starih i iznemoglih osoba, a čiji je osnivač Federacija, županije, gradovi i općine, ukoliko nemaju članova obitelji koji su po Obiteljskom zakonu Federacije Bosne i Hercegovine dužni da ih uzdržavaju.

(2) Osobe iz stavka (1) ovog članka, mogu ostvariti pravo na subvencioniranje troškova smještaja u umirovljeničke domove u visini najviše do 50 %.

(3) Sredstva za subvencioniranje, osigurati će se u proračunu Županije Zapadnohercegovačke, u skladu sa financijskim mogućnostima.

(4) Ministarstvo branitelja će donijeti propis o načinu, uvjetima i dokumentaciji potrebnoj za ostvarivanje prava iz ovog članka.

Članak 35. (Novčana egzistencijalna naknada)

Novčana egzistencijalna naknada u smislu ovog zakona je mjesečna novčana naknada razvojačenim braniteljima koja se dodjeljuje pod uvjetima, na način i u visini propisanim ovim zakonom.

Članak 36. (Uvjeti)

(1) Pravo na novčanu egzistencijalnu naknadu može

ostvariti razvojačeni branitelj sa navršenih 55 godina života pod uvjetom da je bio pripadnik Oružanih snaga najmanje 12 mjeseci, da je prijavljen kao nezaposlena osoba kod nadležne službe za zapošljavanje najmanje 6 (šest) mjeseci prije podnošenja zahtjeva za ostvarivanje prava, ukoliko ima prebivalište na teritoriji Županije Zapadnohercegovačke i ako ostvaruje mjesečne novčane prihode u iznosu manjem od 50% minimalne mirovine isplaćene u Federaciji za mjesec prosinac prethodne godine.

Članak 37.

(Utvrđivanje iznosa novčane egzistencijalne naknade)

(1) Osoba iz članka 36. ovog zakona može ostvariti pravo na mjesečnu novčanu egzistencijalnu naknadu u iznosu od 5 KM po mjesecu provedenom u Oružanim snagama.

(2) Iznos mjesečne novčane egzistencijalne naknade može biti i niži uz primjenu koeficijenta za obračun.

Članak 38.

(Nadležnost za prvostupajnsko rješavanje)

Nadležna služba za braniteljsko-invalidsku zaštitu, prema mjestu prebivališta podnositelja zahtjeva, rješava u prvom stupnju o pravu na novčanu egzistencijalnu naknadu.

Članak 39.

(Od kada se pravo priznaje)

Osobi koja ispunjava uvjete za priznavanje prava, novčana egzistencijalna naknada pripada od prvog dana narednog mjeseca od dana podnošenja zahtjeva.

Članak 40.

(Odlučivanje po žalbi)

(1) Protiv prvostupajnskog rješenja o pravu na novčanu egzistencijalnu naknadu dopuštena je žalba.

(2) Žalba se izjavljuje u roku od 15 dana od dana dostave rješenja.

(3) Po žalbi izjavljenoj protiv prvostupajnskog rješenja za osobe iz članka 36. ovog Zakona odlučuje Ministarstvo branitelja.

(4) Protiv rješenja donesenog po žalbi, može se pokrenuti upravni spor kod nadležnog suda.

(5) Prvostupajnsko rješenje podliježe reviziji.

(6) Reviziju obavlja Ministarstvo branitelja.

(7) Revizija odlaže izvršenje rješenja.

(8) U tijeku revizije Ministarstvo branitelja može dati suglasnost na prvostupajnsko rješenje ili ga poništiti ili ukinuti ili samo drugačije riješiti upravnu stvar.

Članak 41.

(Prestanak prava na novčanu egzistencijalnu naknadu)

(1) Pravo na novčanu egzistencijalnu naknadu prestaje:

a) smrću korisnika prava;

b) zasnivanjem radnog odnosa,

c) ostvarivanjem prava na mirovinu,

d) prijavom samostalne djelatnosti osobnim radom,

e) ostvarivanjem prava na mjesečnu naknadu po federalnim, županijskim i općinskim propisima,

f) ostvarivanjem prihoda po osnovu izdavanja u zakup nekretnina,

ukoliko po svemu navedenom razvojačeni branitelj ostvaruje mjesečne prihode u iznosu većem od 50% minimalne mirovine isplaćene u Federaciji za mjesec prosinac prethodne godine.

(2) Pravo na novčanu egzistencijalnu naknadu ne može se prenijeti na drugu osobu.

(3) Korisnik prava dužan je u roku od 15 dana od dana nastanka promjene prijaviti prvostupajnskom tijelu svaku promjenu koja utječe na prestanak prava.

(4) Prvostupajnsko tijelo će po službenoj dužnosti na osnovu prijave korisnika prava ili saznanja na drugi način o razlozima za prestanak prava, donijeti rješenje o prestanku prava.

Članak 42.

(Način isplate i izvještavanje)

(1) Novčana sredstva za ostvarivanje i korištenje prava na novčanu egzistencijalnu naknadu za osobe iz članka 36. ovog Zakona, osigurati će se u proračunu Županije Zapadnohercegovačke.

(2) Ukoliko iznos pojedinačne naknade iz članka 37. ovog zakona, pomnožen sa brojem korisnika, bude zahtijevao veći iznos sredstava iz stavka (1) ovog članka, primijenit će se koeficijent za obračun.

(3) Vlada Županije Zapadnohercegovačke nakon usvajanja proračuna, kvartalno će donositi akt kojim će utvrđivati koeficijent za obračun i iznos novčane egzistencijalne naknade, u zavisnosti od broja korisnika na način da ukupan iznos potrebnih sredstava na nivou fiskalne godine ne prelazi iznos planiran u proračunu Županije Zapadnohercegovačke.

(4) Prvostupajnsko tijelo vodi kompletnu evidenciju o korisnicima koji ostvaruju pravo po ovom zakonu, a Ministarstvo branitelja vodi evidenciju o izvršenim isplatama i o tome kvartalno izvještava Vladu Županije Zapadnohercegovačke.

Članak 43.

(Povrat sredstava)

(1) Osoba kojoj je isplaćeno novčano primanje prema ovom zakonu na koje nije imala pravo, dužna je vratiti primljeni iznos.

(2) Za nepravilne isplate koje su nastale kao greška tijela koji je vodio postupak, nepravilno isplaćena sredstva nadoknadit će tijelo koji je učinio grešku i odgovarajući iznos doznačiti na račun proračuna Županije Zapadnohercegovačke.

Članak 44.

(Kontrola namjenskog trošenja sredstava)

Ministarstvo branitelja vrši inspekcijski nadzor i

kontrolu namjenskog trošenja sredstava namijenjenih za ostvarivanje prava na novčanu egzistencijalnu naknadu.

Članak 45.

(Pravo na besplatnu pravnu pomoć)

Osobe iz članka 1. ovog Zakona mogu ostvariti pravo na besplatnu pravnu pomoć pri Zavodu za pružanje besplatne pravne pomoći Županije Zapadnohercegovačke prilikom ostvarivanja prava utvrđenih ovim Zakonom, u skladu sa propisima koji reguliraju ovu oblast.

POGLAVLJE III

IMPLEMENTIRANJE ZAKONA

Odjeljak 1. – Podzakonski propisi i postupak za ostvarivanje i zaštitu prava

Članak 46.

(Podzakonski propisi)

Ministarstvo branitelja će u roku 90 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti podzakonske propise kojima će se utvrditi postupak i uvjeti za ostvarivanje prava utvrđenih u člancima 14, 16, 21, 28, 31, 34 i 35 ovog Zakona.

Članak 47.

(Akti koje donosi nadležno tijelo jedinica lokalne samouprave)

Nadležna tijela jedinica lokalne samouprave će u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti odgovarajuće akte za prava utvrđena u članku 25. ovog Zakona.

Članak 48.

(Postupak za ostvarivanje i zaštitu prava)

(1) Postupak ostvarivanja i zaštite prava po ovom Zakonu, osobama iz članka 1. Zakona, osigurava se u skladu sa Zakonom o upravnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj:2/98, 48/99)

(2) O zahtjevima osobe iz članka 1. Zakona koji se tiču ostvarivanja prava koja se financiraju iz proračuna Županije Zapadnohercegovačke u prvostupanjskom postupku odlučuje Ministarstvo branitelja, izuzev prava utvrđenog u članku 35. ovog Zakona.

(3) O žalbama na rješenja iz prethodnog stavka odlučuje Vlada Županije Zapadnohercegovačke.

(4) Zahtjevi osoba za priznavanje prava koja se financiraju iz Proračuna jedinica lokalne samouprave, podnose se s odgovarajućom dokumentacijom nadležnoj službi odnosno odjelu jedinica lokalne samouprave, koje rješavaju u prvom stupnju, a o žalbama izjavljenim na prvostupanjska rješenja odlučuje nadležno županijsko Ministarstvo.

(5) Rješenja iz stavka (3) i (4) ovog članka su konačna u upravnom postupku i protiv njih se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

(6) Žalba odlaže izvršenje rješenja.

Članak 49.

(Prestanak prava)

(1) Osobe iz članka 1. ovog Zakona, mogu ostvariti svoja prava samo pod uvjetom da ista ne mogu ostvariti po drugom osnovu. Prava utvrđena ovim Zakonom mogu se koristiti dok postoje propisani uvjeti za korištenje tih prava i ne mogu se nasljeđivati, niti prenositi na druge osobe.

(2) U slučaju smrti branitelja i ratnog vojnog invalida, prava po ovom Zakonu nastavljaju koristiti članovi njegove obitelji iz članka 10. ovog Zakona.

(3) Prestanak svojstva ratnog vojnog invalida ili člana obitelji poginulog branitelja i obitelji umrlog ratnog vojnog invalida (korisnika prava na osobnu odnosno obiteljsku invalidninu) sukladno važećim Federalnim propisima, povlači i prestanak prava utvrđenih ovim Zakonom.

(4) U slučaju odjave prebivališta s područja Županije Zapadnohercegovačke, odnosno prijave prebivališta na drugom području unutar Bosne i Hercegovine, osobe iz članka 1. ovog Zakona nastavljaju koristiti pravo po ovom Zakonu, sve dok ta prava ne ostvare po propisima koji važe na području njihovog novog prebivališta.

Članak 50.

(Nemogućnost ostvarivanja prava)

Prava prema ovom Zakonu ne može ostvariti:

- a) osoba koja je samovoljno, bez odobrenja nadležnog zapovjedništva napustila Oružane snage (dezertirala),
- b) osoba koja se sama ranila ili povrijedila radi izbjegavanja vojne obveze za ciljeve obrane i sigurnosti Bosne i Hercegovine,

Odjeljak 2. – Obveze korisnika prava po ovom Zakonu i nadležnih tijela

Članak 51.

(Obveze korisnika prava)

Korisnik prava po ovom Zakonu dužan je prvostupanjskom tijelu prijaviti svaku promjenu koja povlači izmjenu i prestanak prava utvrđenih ovim Zakonom, u roku od 15 dana od dana nastanka promjene.

Članak 52.

(Obveze prvostupanjskog tijela)

Prvostupanjsko tijelo kome se podnosi zahtjev za ostvarivanje prava po ovom Zakonu dužno je na temelju prijave korisnika prava ili saznanja na drugi način, o nastaloj promjeni iz članka 51. ovog Zakona, pokrenuti postupak po službenoj dužnosti odmah, a najkasnije u roku 30 dana od dana prijema zahtjeva, odnosno saznanja o nastaloj promjeni i donijeti rješenje o prestanku ili izmjeni priznatih prava po ovom Zakonu iz svojih nadležnosti.

POGLAVLJE V – KAZNE NE ODREDBE

Članak 53.

(Kaznene odredbe za prekršaj pravne osobe)

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 5000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako na način propisan ovim Zakonom ne osigura prava:

- iz područja zdravstva (članak 13.);
- prava pri školovanju (članak 17.);
- na stambeno zbrinjavanje (članak 21.);
- nakon smrti korisnika (članak 27.);
- na ostala prava branitelja i članova njihovih obitelji (članak 30.);

Članak 54.

(Kaznene odredbe za odgovornu osobu)

(1) Za prekršaj iz članka 53. ovog Zakona kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 500,00 KM, i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(2) Novčanom kaznom od 500,00 do 1.000,00 kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba u pravnoj osobi koja je omogućila korištenje pojedinih prava osobama iz članka 1. ovog Zakona, a utvrdi se kako istima ne pripada pravo prema ovom Zakonu ili im ne pripada u tom obujmu.

POGLAVLJE VI – SREDSTVA ZA
FINANCIRANJE PRAVA

Članak 55.

(Osiguranje novčanih sredstava)

Financijska sredstva predviđena za ostvarivanje prava utvrđenih ovim Zakonom osiguravaju se u proračunu Županije Zapadnohercegovačke i proračunima drugih razina vlasti.

Članak 56.

(Druga prava iz nadležnosti
jedinica lokalne samouprave)

Jedinice lokalne samouprave, mogu svojim propisima za korisnike prava iz ovog Zakona, utvrditi i financirati i druga prava koja nisu obuhvaćena ovim Zakonom, a koje ista smatra značajnim za ostvarivanje prava osoba iz članka 1. ovog Zakona.

POGLAVLJE VII - NADZOR

Članak 57.

(Nadležnost obavljanja nadzora)

Nadzor nad provođenjem ovog Zakona obavlja Ministarstvo branitelja.

POGLAVLJE VIII – PRIJELAZNE
I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 58.

(Započeti postupci)

Svi postupci za ostvarivanje prava osoba iz članka 1. ovog Zakona započeti prije stupanja na snagu istog,

okončati će se po odredbama Zakona i podzakonskih propisa po kojima su započeti.

Članak 59.

(Nastavak primjene propisa)

Do donošenja provedbenih propisa na način i u rokovima utvrđenim člancima 46. i 47. ovog Zakona, prava utvrđena istim ostvarivati će se na temelju propisa koji su važili do stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 60.

(Prestanak važenja dosadašnjeg Zakona)

Danom stupanja na snagu ovog Zakona prestaje primjena Zakona o dopunskim pravima branitelja i članova njihovih obitelji („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“ broj:9/06, 12/11).

Članak 61.

(Stupanje na snagu Zakona)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Narodnim novinama Županije Zapadnohercegovačke“.

Bosna i Hercegovina

Federacija Bosne i Hercegovine

ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA

SKUPŠTINA

Broj: 01-02-2-XIV-146/20

Široki Brijeg, 14. veljače 2020. godine

Predsjednik Skupštine

Ivan Jelčić

106

Na temelju članka 26. Ustava Županije Zapadnohercegovačke („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 1/96, 2/99, 14/00, 17/00, 1/03, 10/04 i 17/11) i članka 96. Poslovnika Skupštine Županije Zapadnohercegovačke („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 10/03), Skupština Županije Zapadnohercegovačke na 14. sjednici održanoj 14. Veljače 2020. godine, donijela je

ZAKON

O POTICANJU RAZVOJA MALOG
GOSPODARSTVA

POGLAVLJE I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet Zakona)

Ovim Zakonom uređuju se temelji planiranja, osiguranje sredstava i provođenje mjera razvoja malog gospodarstva u Županiji Zapadnohercegovačkoj (u daljnjem tekstu: Županija), aktivnosti i mjere Vlade Županije Zapadnohercegovačke (u daljnjem tekstu: Vlada) u poticanju razvoja malog gospodarstva, nadzor nad provođenjem Zakona, kaznena i druga pitanja u vezi